

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

РЕФЕРАТ

**кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за освітньою програмою «Облік і аудит»**

на тему:

«Облік, контроль і аналіз фінансових результатів: теоретико-методичні засади та діюча практика (на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»)»

Виконавець:

студентка IV курсу ФМОІТ

Коваленко К. В. _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Семенова К. Д. _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що в сучасних умовах господарювання кожен суб'єкт господарювання повинен правильно орієнтуватися в складній ринковій ситуації, правильно оцінювати наявний виробничо-фінансовий потенціал, і на основі цього вміти спрогнозувати перспективи розвитку підприємства. Тому значно підвищується роль обліку та аналізу результатів фінансово-господарської діяльності підприємства. При цьому оцінка фінансових результатів діяльності господарюючого суб'єкта перетворилася на головну складову аналізу результатів усієї його діяльності.

Правильний облік і аналіз фінансових результатів дозволяє менеджменту підприємства оцінити:

- ступінь підприємницького ризику, зокрема, наявні можливості погашення зобов'язань перед пов'язаними юридичними та фізичними особами;
- достатність коштів для поточної діяльності і реалізації довгострокових планів;
- можливості нарощування власного капіталу;
- доцільність і раціональність залучення позикових коштів;
- обґрунтованість проведення політики розподілу і використання прибутку;
- доцільність здійснення інвестицій та ін.

Метою дослідження Мета дослідження полягає в узагальненні теоретичних та практичних засад обліку, контролю та аналізу фінансових результатів підприємства, а також розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність фінансового результату як економічної категорії;
- розглянути сутність та класифікації доходів і витрат;
- охарактеризувати особливості процесів обліку доходів і витрат згідно національних та міжнародних стандартів;
- надати загальну характеристику КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- дослідити особливості обліку фінансових результатів, доходів та витрат КП «ТМО»;
- провести економічний аналіз показників діяльності досліджуваного підприємства;
- проаналізувати показники, що характеризують фінансові результати та рентабельність КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- дослідити організацію контролю за формуванням фінансових результатів на досліджуваному підприємстві;
- розробити шляхи удосконалення системи обліку на КП «Теплопостачання міста Одеси», а також підвищення ефективності його діяльності.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процеси обліку, контролю та аналізу фінансових результатів на КП «Теплопостачання міста Одеси».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних питань з обліку, контролю та аналізу фінансових результатів на КП «Теплопостачання міста Одеси».

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є загальнонауковий діалектичний метод пізнання. У ході проведення дослідження використовувалися такі методи: абстрактно-логічний (під час узагальнення сутності категорій: фінансові результати, доходи та витрати); монографічний (під час розробки рекомендацій відносно удосконалення системи обліку на досліджуваному підприємстві); історичний (під час висвітлення особливостей здійснення аналізу та контролю); аналізу динаміки та структури (під час здійснення аналізу показників діяльності КП «ТМО»); табличний і графічний методи.

Інформаційною базою дослідження виступили наукові праці вітчизняних та закордонних авторів з питань організації обліку, контролю фінансових результатів, доходів і витрат підприємства: статті, монографії, підручники, тези доповідей на конференціях. Використані також законодавчі та нормативні документи з питань дослідження, фінансова звітність КП «Теплопостачання міста Одеси» та первинні документи підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 6 додатків. Загальний обсяг роботи становить 89 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 28 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні питання формування фінансових результатів підприємства»** розглянуто сутність та поняття економічних категорій фінансовий результат, дохід, витрати, розглянуто та проаналізовано їх основні класифікації. Встановлено, що фінансовий результат діяльності підприємства виступає підсумком його господарської діяльності або діяльності його підрозділів, який виражається в обсязі отриманого прибутку чи збитку. Визначено особливості обліку доходів, витрат і фінансових результатів відповідно до національних та міжнародних стандартів, виявлено їх позитивні та негативні риси, запропоновано шляхи наближення національних стандартів до міжнародних для більшої інформативності показників звітності.

У другому розділі **«Організація обліку та контролю фінансових результатів на КП «Теплопостачання міста Одеси»** надано загальну характеристику досліджуваного підприємства, проаналізовано його облікову політику; вивчено особливості обліку доходів, витрат та фінансових результатів на підприємстві з урахуванням його виду діяльності; встановлено склад основних рахунків на підприємстві, які використовуються для обліку фінансових результатів, запропоновано напрями удосконалення системи обліку на КП «Теплопостачання міста Одеси». Встановлено, що на підприємстві не існує окремого відділу контролю, а контролюючі обов'язки покладено на головного бухгалтера, іноді підприємство залучає контролера зі сторони. Для здійснення контролю за формуванням фінансових результатів розроблена трьох етапна система цього процесу: попереднього контролю, поточного контролю, подальшого контролю.

У третьому розділі «Аналіз фінансових результатів на КП «Теплопостачання міста Одеси» проведено аналіз системи показників, які відображають результати фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства, його доходів, витрат, фінансових результатів, ефективності використання ресурсів. Встановлено, що протягом аналізованого періоду підприємство збільшувало доходи від діяльності в цілому і чистий дохід від реалізації, однак поряд із цим зростали й витрати, у результаті чого основна операційна діяльність його була збитковою протягом усього аналізованого періоду. У підприємства повністю відсутній власний капітал, тобто воно здійснює свою поточну діяльність виключно за рахунок поточних і довгострокових запозичень. Протягом досліджуваного періоду КП «Теплопостачання міста Одеси» було неплатоспроможним як у короткостроковій, так і в середньо- та довгостроковій перспективі через значну суму поточних зобов'язань.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження встановлено, що фінансовий результат є однією з провідних категорій сучасних ринкових відносин, який характеризує абсолютну ефективність підприємства за всіма напрямками функціонування: виробничою, фінансовою, збутовою, інвестиційною та комунікаційною

Доведено, що аналіз фінансових результатів діяльності підприємства має велике значення для покращення його діяльності в цілому, оскільки дозволяє визначати вплив об'єктивних та суб'єктивних факторів на фінансові результати; виявляти резерви збільшення розміру прибутку та рентабельності; розробляти заходи щодо використання виявлених резервів.

Порівняння обліку доходів і витрат за національними та міжнародними стандартами показало, що міжнародні стандарти обліку доходів і витрат мають цілу низку переваг над національними стандартами. Зокрема, міжнародні стандарти забезпечують чітке впорядкування критеріїв визнання доходів. Удосконалення національних стандартів обліку витрат повинно бути направлене на конкретизацію понять та термінів, розробку єдиного підходу щодо оцінки, визнання та відображення витрат.

Аналіз розробленої на КП «Теплопостачання міста Одеси» облікової політики показав, що її положення містять основні принципи обліку витрат і суттєвості інформації. Для обліку доходів від реалізації на підприємстві використовують рахунки класу 7. У якості первинних документів, що є основою для обліку доходів від реалізації, виступають довідки бухгалтерії підприємства. Для обліку витрат на КП «Теплопостачання міста Одеси» використовуються рахунки класу 9.

Дослідження показало, що процес первинного, аналітичного та синтетичного обліку на підприємстві здійснюється зазвичай своєчасно, чітко та якісно, у повній відповідності до чинного законодавства. Облік фінансових результатів здійснюється на рахунках 791, до якого відкриваються субрахунки, та на 793 рахунку.

Для здійснення контролю за формуванням фінансових результатів на КП «Теплопостачання міста Одеси» розроблена трьох етапна система цього процесу:

попереднього контролю, поточного контролю, подальшого контролю. Дослідження показало, що на підприємстві відсутній спеціальний відділ контролю, а ці функції покладені на головного бухгалтера.

Для удосконалення системи обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємству рекомендовано: налагодити контроль за вчасним поверненням грошових коштів підзвітними особами; вчасно заносити усі документи до програми з метою забезпечення більш швидкого доступу до всіх первинних даних; доповнити облікову політику такими елементами, як розмежування доходів за кожною класифікаційною групою; склад доходів від реалізації; перелік і склад інших операційних доходів.

Аналіз результатів діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси» показав, що за досліджуваній період підприємство збільшило доходи в цілому і чистий дохід від реалізації зокрема. Поряд із цим зросли й витрати, у структурі яких майже 80 % складають матеріальні витрати, однак позитивним є їх зменшення. На підприємстві відбулося збільшення середньорічної вартості основних засобів і чисельності працівників підприємства, що свідчить про розширення діяльності.

У КП «Теплопостачання міста Одеси» повністю відсутній власний капітал, тобто воно здійснює свою поточну діяльність виключно за рахунок поточних і довгострокових запозичень. При цьому в структурі поточних зобов'язань більше 90 % складає кредиторська заборгованість.

Протягом досліджуваного періоду підприємство було неплатоспроможним як у короткостроковій, так і в середньо- та довгостроковій перспективі через значну суму поточних зобов'язань.

Основна операційна діяльність досліджуваного підприємства була збитковою протягом усього аналізованого періоду. І лише суттєве зростання фінансових доходів дозволило у 2022 році отримати в цілому прибуток. Підприємству рекомендовано шукати шляхи зниження матеріальних витрат, які в структурі витрат займають майже 80 %, а також приділити особливу увагу іншим операційним витратам, які в 2022 році зросли в 4 рази, шукати шляхи їх зниження та винуватців, які їх допустили, особливо ураховуючи їх склад (безнадійні борги, нестачі, втрати від знецінення запасів, штрафи, пені, неустойки).

АНОТАЦІЯ

Коваленко К. В. «Облік, контроль і аналіз фінансових результатів: теоретико-методичні засади та діюча практика (на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»»»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою Облік і аудит.

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та особливості ведення обліку, контролю та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства КП «Теплопостачання міста Одеси».

Проаналізовано систему обліку доходів, витрат та фінансових результатів на КП «Теплопостачання міста Одеси», особливості використання власного плану рахунків на підприємстві; розраховано та проаналізовано основні показники, які характеризують результати діяльності підприємства, його доходи, витрати, фінансові результати та ефективність використання ресурсів.

Запропоновано напрями поліпшення системи обліку та внутрішнього контролю на підприємстві; на основі проведеного аналізу результатів роботи підприємства розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси».

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, підприємство, облік, аналіз, контроль.

ANNOTATION

Kovalenko K. V. "Accounting, control and analysis of financial results: theoretical and methodological foundations and current practice (on the example of the ME "Heat Supply of the City of Odesa")"

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation» for the educational program Accounting and Audit.

Odessa National Economics University. – Odesa, 2023.

The work deals the theoretical aspects and features of accounting, control and analysis of financial results of the enterprise ME "Heat Supply of Odesa".

Author analyzes the system of accounting of income, expenses and financial results of ME "Heat Supply of the City of Odesa". The peculiarities of using the company's own chart of accounts at the enterprise are analyzed; the main indicators that characterize the results of the enterprise, its income, expenses, financial results and resource efficiency are calculated and analyzed.

The directions of improvement of the system of the account and internal control at the enterprise are offered; based on the analysis of the results of the enterprise are developed recommendations for improving the efficiency of ME "Heat Supply of Odesa".

Keywords: financial results, income, expenses, enterprise, accounting, analysis, control.

